

Λογ.Λ ΙΩΔΙΣΙ ΝΕΟΤΕΤΟΥ

1st semester

HC-1 ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΚΛΙΕΩΧΕ-1 (ΑΙΣΜΙΕΣΕ ΧΕΑ ΟΙΙΕΜΙΕΣΕ ΙΕΜΙ)

ΝΕΟΤΕΤΟΥ :

1. ΙΩΔΙΣΙ ΚΛΙΕΩΧΕ ΝΕΟΥΕ-ΚΛΙΕΩΧΕ ΣΕΖΕΙΕ ΜΑ ΑΕΚΕΕ
2. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΑ ΚΛΙΕΩΧΕ ΜΙΕ ΜΙΕΣΕ ΙΑΠΕΕΕΙΕ- ΙΕΕΜΙΟΥΗΕ ΧΕΦΕΚΕ ΟΕΣ- ΙΟΥΕΣ
3. ΑΙΣΜΙΕΣΕ-ΑΙΣΜΙΕΣΕ ΜΙΕ ΝΕΟΥΕΖΕ ΑΕΜ ΧΕΕΕΙΕ ΙΕΖΕΑΕΙΕΕΛΑ ΙΧΕ®, ΙΕΕΕ ΑΕΜ ΕΕΕ ΧΕΙΡΩΡΕ, ΝΕΟΥΕΖΕ ΟΕΧΕΑ ΜΙΕΡΕ ΙΕΕΕ ΕΙΕΜΙΟ ΝΕΟΥΕΕΙΕΜΙΕ, ΝΕΟΥΕΕΕ (ΙΕΖΕΑΕ ΧΕΣΠΙ ΚΕ), ΙΕΣΕΕΕΕΙΕ |
4. ΠΕΙΕΜΙΕΣΕ- ΠΕΙΕΜΙΕΣΕ ΜΙΕ ΝΕΟΥΕΖΕ, ΧΕΕΕΕΙΕ ΙΕΖΕΑΕΙΕΕΛΑ ΠΕΙΕ ΑΕΣΕΑΕΙΕ ΜΑ ΕΣΡΕ ΜΙΕ ΧΕΕΕΕΙΕΕΜΙ, ΧΕΕΕΜΙΕΜΙ ΜΙΕΟΥΗΕ, ΝΕΟΥΕΖΕ ΚΕΟΥΕΛΑ- ΙΕΑΕΗΕ (ΥΕΕΙΕΕΕΑΕΙΙ ΑΕΜ ΝΕΟΥΕΕΑΕΙΙ ΖΕΕΕΕ) ΙΕΖΕΑΕΙΕΕΛΑ ΛΟΕ ΝΕΙΕΙΕΚΕΙ ΜΙΟΥΕΕΣ ΜΙΕ ΑΚΡΕΕΙΕ | ΧΕΑΕΗΕ ΠΕΙΕ (ΟΕΕ ΠΕΙΕ ΖΕΕΕΕ ΑΕΜ ΜΑΗΕ ΠΕΙΕ ΖΕΕΕΕ) ΝΕΙΕΙΕΚΕΙ ΜΙΟΥΕΕΣ ΜΙΕ ΑΚΡΕΕΙΕ | (Α¹ ΝΑΕ ΜΑ ΜΙΟΥΕ)
5. ΟΙΙΕΜΙΕΣΕ- ΙΕΕΜΙΟΥΗΕ, ΟΙΙΕΜΙΕΣΕ ΜΙΕ ΝΕΟΥΕΖΕ, ΧΕΕΕΕΙΕ ΙΕΖΕΑΕΙΕΕΛΑ ΟΙΙΕΟ®, ΟΙΙΕΙΕΧΕ®, ΟΙΙΙΕΕΕΜΙ ΜΙΟΥΕΚΕΕΕ, ΚΕΟΥΕΑΕΣ ΜΙΟΥ ΙΕΖΕΑΕΙΕΕΛΑ ΑΕΜ ΝΕΟΥΕΖΕ ΜΙΟΥΕΕΣ ΜΙΕ ΑΚΡΕΕΙΕ |

ΧΕΙΡΩΡΕΜΙ ΝΕΚΙΕΜ :

1. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΚΛΙΕΩΧΕ – ΑΕΚΕΕΡΕ ΟΕΕΕΕΣΙ ΖΕΕΕΣΕ
2. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ- ΟΙ. ΜΙΕΕΕ ΜΕΕΕΣ ΙΖΕΕΣΙ
3. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΟΥ ΡΕΕ ΑΕΜ ΝΕΕΕ ΕΕΕΕ – ΟΙ. ΙΖΕΕΜΙΟΥΕΕ ΖΕΕΕΕ
4. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΑΙΣΜΙΕΣΕ – ΟΙ. ΜΙΕΕΕ ΜΕΕΕΣ ΙΖΕΕΣΙ
5. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΟΕΕΕΕΙΕΜΙ ΚΛΙΕΩΧΕ – ΑΕΕΕΕΙΕΕΕΣ ΑΕΗΕ
6. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΑ ΚΛΙΕΩΧΕ – ΟΙ. ΙΕΑΕΣΙ
7. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΑΕΣΕΑΕΙΕΕΙΕΜΙ ΚΛΙΕΩΧΕ – ΟΙ. ΟΕΕΕΜΙΟΥΕΕ ΟΕΕΕ
8. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ ΜΙΕ ΣΟΕΕ ΚΛΙΕΩΧΕ – ΟΕΣ ΙΕ ΙΧΕΟΥ
9. ΙΩΔΙΣΙ ΧΕΙΡΩΡΕ – ΟΙ. ΖΕΕΕΕΕΕΣΕΣΕ

HC-2 **ÌWdSÌ urÉEMüHé**

nÉEOfCiqé :

xuÉU AÉM urÉÉÍÉÉMä uÉlaÉMüHé |

xÉÉÉ, xÉUÉÉqÉ, ÌÉZÉÁhÉ, ÌCürÉÉ MüD nÉUpÉÉÉÉ AÉM nÉMüEU (xÉMüqÉMü, AMüqÉMü.

nÉHÉjÉMü AÉM xÉÉÉü ÌCürÉÉ) | ÌCürÉÉ ÌÉZÉÁhÉ, xÉÉÉÉMü, AurÉrÉ , zÉoS

ÍsÉqÉ, uÉcÍÉ AÉM MüEUMü ,MüSÉ AÉM uÉÉcrÉ ,MüSÉ, xÉÉkÉ, xÉÉÉxÉ uÉYrÉ

xÉWÁrÉMü nÉkÍEMq :

1. **ÌWdSÌ urÉEMüHé – MüÉqÍÉÉ nÉÉÉS aÉÁ**
2. **urÉÉUÉWÉUMü ÌWdSÌ urÉEMüHé – Qü. WWSÁÉ oÉÉWÁÍ**
3. **xÉcNü ÌWdSÌ – UÉqÉcÉSi uÉqÉÍ**
4. **urÉÉUÉWÉUMü ÌWdSÌ urÉEMüHé–LMü ÍÉrÉÉ AÍÉZÉÍsÉÍÉ–MüHÉ ÍÉqÉSUÍ**
5. **ÌWdSÌ MüD ÍsÉqÉ nÉCürÉÉ – Qü. uÉÍ.Qü.WÁÉQü qÉBÉÉ nÉMüZÉÍÉ, qÉZÉO**
6. **AÉkÉÍEMü ÌWdSÌ urÉEMüHé AÉM UcÍÉÉ –uÉÉxÉSÁÉ ÍÉSÍÉ nÉÉÉS**

HC-3 **nÉÉÉÍÉqÉsÉMü ÌWdSÌ AÉM AÍÉÉÉS**

nÉEOfCiqé :

1. **हिन्दीकी संवैधानिक स्थिति : UÉÉÍÁÁÁ AÍkÉÍÍÉrÉqÉ,UÉÉÉpÉÉÉÉ íÉjÉÉ xÉqÉMü pÉÉÉÉ Mä ÁnÉ qÉq ÌWdSÌ, AÍrÉ pÉÉUÍÉrÉ pÉÉUÉÁÉq Mä xÉÉjÉ ÌWdSÌ MüÉ xÉqÉÉ AqÉUÉÍÍrÉ pÉÉUÉ Mä ÁnÉ qÉq ÌWdSÌ |**
2. **nÉÉÉÍÉqÉsÉMü ÌWdSÌ MüD AuÉkÉEUHé–xuÉÁnÉ AÉM ÉÉÉÉ– qÉWÁuÉ |**
3. **nÉZÉxÉÍEMü ÌWdSÌ –MüÉrÉsÉrÉÍ ÌWdSÌ : xÉUMüEUÍ nÉSÉ AÍkÉ–xÉUMüEUÍ nÉSÉ, ÌuÉYÉÍmÉ, AÉSzáÉ, AÍÉSzáÉ |**
4. **nÉÁnÉhÉ AÉM ÍOÁnÉhÉ**
5. **AÉuÉS– AÍÉkqÉÉUMü–xuÉÍMÜÍÉnÉSÉ |**
6. **QüMü, íÉEU, ÌuÉpÉÁÉ íÉjÉÉ UÁÉ qÉq ÌWdSÌ |**
7. **xÉÉÉU qÉÉkrÉqÉÉ– AÉMüZÉuÉÉhÉÍ, SÜSzáÉÉ, CÍOÍÉDü ÌuÉYÉÉnÉÍÉÉ qÉa ÌWdSÌ**

8. **oEAMQaE luEIkE iEjEE urEuEXEERE AEM uEEIhERE qEgE qEgE IWdSi**
9. **nEEUpEEIwEMu zEOsEUeSEI : xuEAnE LuCqEWuUE, nEEUpEEIwEMu zEOsEUeSEI IIEqEhE Ma IXEkSEqE**
10. **AIEMEEs MUEAjEI, nEEUpEEwEE, xuEAnE AEM qEWuUE**
11. **AIEMEEs Ma nEqEZE aEhE**
12. **AIEMEEs Ma nEMUEU - zEOSEIEMEEs, MUErEIEEMEEs, pEEUEIEEMEEs, xEUUEIEMEEs AFS |**
13. **qEWuUEUa AEM sEEMUEaEUREEg MUE AIEMEEs**

xEWArEMu nEKIEMg :

1. **AIEMEEs luEYEEIE - Qh. pEEsEEIEjE IIEuEUUI**
2. **urEUeWwEUMu AIEMEEs - Qh. LIe. luEPEIEjE ArrEU**
3. **AIEMEEs IXEgE AEM xuEAnE - Qh. qEIEEwW xEUETu AEM Qh. IzEUeMUEqE aEEkuEEqEI**
4. **AIEMEEs MUEE MAnu luEcEU - AEIEg nEMUEZE ZEqEIEI**
5. **IWdSi qEg xEUMUEUI MUEqEMUEE - UEqEIEEREMu IXEQU**
6. **nEqEIEhEMu AEsEZIE AEM IOmhEI - nEaluUEE**
7. **MUErEIEERe IIEsAZEMUE - oEEoEUe nEIsEUeSE**
8. **xEUMUI MUErEIEERe qEg IWdSi MUE nEEaE - aEAnEIEjE EUUEXiEUe**

SC-1 AEkEMEMu IWdSi aE± xEAWArE

1. **IIEqEIE - nEqEcEg**
2. **IcEIEqEhEI - AEIEERe UEqEcEgI zEVS (AkrEIE Ma IsEL 1 xEa E IIEoEgE)**
3. **MujEEPEqE - IcEIEUEIE IqE E**
4. **AEM IEaUI - pEEUIESOWUqES**

AjEUe

MUEEOMu xEAMUE AEM MUEQOu xEAWArE

nEEoEcuqE :

1. **MUEQOu AEM MUEEOMu MUE nEEIcEIEIE LuCqurEIEIEI |**
2. **MUEEOMu Ma xEPEIE, IzsnEMUE AEM uEXIEIzsnE MUE xEgEmE nEEUCRE |**

3. MülÉÉOMü Mä nÉqÉÉZÉ KÉÉlqÉMü AÉM SzÉlÉlÉré xjÉÉlÉ |
4. Mü³ÉQü xÉÉlWüRé ClÉWüXÉ MüÉ xÉÉqÉÉlÉré nÉUcÉrÉ (MüÉsÉÇüqÉÉlÉkÉÉU)
5. nÉqÉÉZÉ MüüÉrÉÉÇ MüÉ xÉÉqÉÉlÉré nÉUcÉrÉ- nÉqÉ, oÉxÉúÉqÉU, AssÉqÉntÉpÉY AYMüqÉWüSüÉlÉ, MÜqÉÉUurÉÉxÉ, nÉUÇSUSÉxÉ, MüÉMüSÉxÉ, xÉúÉYÉ, MÜÉqÉÉY S. UÉ. oÉÇä qÉÉxiÉlÉ uÉÇMüOqÉU ArrÉqÉÉU |
6. Mü³ÉQü xÉÉlWüRé Mä luÉkÉÉAÉÇ MüÉ xÉÉqÉlÉré nÉUcÉrÉ- MüüÉlÉÉ, EnÉlRéÉxÉ, MüüVüÉlÉ |

xÉWüRéMü nÉkÉlÉMÇ :

1. S WüUOüÉ AÉTü MülÉÉOMü - Qü. AÉU. LxÉ. qÉÉlÉsÉlÉ
2. MülÉÉOMü xÉÇMüÉlÉ (lWüSü nÉkÉlÉMü) zÉUqÉlÉSi cÉÉÉMüDqÉOü
3. nÉÉrÉÉÇÉU MüsüÉU ClÉ MülÉÉOMü - qÉÉxiÉlÉ uÉÇMüOzÉ ArrÉqÉÉU
4. Mü³ÉQü xÉÉlWüRé MüÉ ClÉWüXÉ (lWüSü nÉkÉlÉMü) - Qü. AÉU. LxÉ. qÉÉlÉsÉlÉ, Qü. lÉxÉ®aÉÉaÉÉsÉ
5. MülÉÉOMü xÉÇMüÉlÉ AÉM Mü³ÉQü xÉÉlWüRé (lWüSü nÉkÉlÉMü) - Qü. zÉlÉzÉkÉU LsÉ. aÉlQüÉlÉU
6. Mü³ÉQü xÉÉlWüRé - Mä. uÉÇMüOqÉhÉ
7. xÉÇÉÉlÉ Mü³ÉQü xÉÉlWüRé cÉÉUÇÉä - LqÉ. qÉÉUréÉmÉÉ pÉOQü
8. MülÉÉOMü AÉM ExÉMüÉ xÉÉlWüRé - Qü. lÉÉ. LxÉ. SÍÉhÉÉqÉÉlÉ
9. lWüSü Mü³ÉQü xÉÉlWüRé xÉqÉsÉ (lWüSü nÉkÉlÉMü) - Qü. Oü. eÉl. nÉpÉÉzÉMü

SC -2 AÉkÉlÉMü lWüSü lÉOMü xÉÉlWüRé

1. oÉMüü - xÉúÉqÉU SrÉsÉ xÉYxÉlÉÉ
2. AÉWÉQü MüÉ LMü lSÉ- qÉÉWüÉ UÉMäzÉ
3. ZÉÉqÉzÉ ASÉsÉlÉ eÉUü Wü!- luÉÉrÉ lÉQÉÉMü

AjÉüÉ

lWüSü Mä UZÉÉlÉÇÉ

1. xqÉkÉ MÜ UZÉÉLA- qÉWüSüÉlÉ uÉqÉÉ
2. lóssÉxÉU oÉMüÉUré - xÉÉMüÉqÉ lSÉÉOü lÉUÉsÉÉ

HC-1 **ÍWdSÍ xÉÍWúré Müé ClíÉWúxé-2**

nÉÉOúÉÇiqÉ :

1. pÉÉUíÉÍrÉ ÍfufÉfáÉUhé Müð ÍufÉÉÉUkÉÉUÉ AÉú EIÉMá nÉpÉÉUÉ |
2. AÉkÉÍÍÉMü ÍWdSÍ xÉÍWúré Mä ÍuÉÍuÉkÉ cÉUhé LuÉÇ nÉÉUíÉÉrÉÉð |
(pÉÉUíÉÍSÒ rÉÉÉ, ÍúÉÍSÍ rÉÉÉ, NúrÉÉUÉÉS rÉÉÉ, NúrÉÉUÉSÉæÉU rÉÉÉ)
3. NúrÉÉUÉÉSÍ MüÉurÉ- nÉqÉÍZÉ nÉÉUíÉÉrÉÉð AÉú ÍuÉZÉúÉÍÉÉLÁ, nÉqÉÍZÉ MüluÉ nÉxÉÉS, nÉqÉ, ÍÍÉUÉSÉÉ qÉWúSáÉÍ |
4. nÉáÉÍÍÉUÉÉSÍ – MüurÉ Müð nÉÉUíÉÉrÉÉð AÉú ÍuÉZÉúÉÍÉÉLÁ, nÉqÉÍZÉ MüluÉ |
5. ÍÉD MüluÉÍÉÉ – ÍÉD MüluÉÍÉÉ Müé xuÉÁné, ÍuÉZÉúÉÍÉÉLÁ, nÉqÉÍZÉ MüluÉ |
6. ÍWdSÍ EmÉÍrÉÉxÉ : nÉqÉÇÉÇ nÉÓÉÍ EmÉÍrÉÉxÉ, nÉqÉÇÉÇ AÉú EIÉMúÉ rÉÉÉ, nÉqÉÇÉÍSÉáÉU rÉÉÉ, nÉqÉÍZÉ EmÉÍrÉxMüÉUÉÇ Müé nÉÉUÇÉrÉ |
7. ÍWdSÍ MüWúÍÉÍ : E ° uÉ AÉú ÍuÉMúÉxÉ, ÍÉD MüWúÍÉÍ AÉú ÍuÉÍpÉ³É MüWúÍÉÍ AÉÍSÉSÉÍÉ, nÉqÉÍZÉ MüWúÍÉÍMüÉU |
8. ÍWdSÍ ÍÉÉOMü : ÍWdSÍ ÍÉÉOMü AÉú UqÉqÉÇÉ, ÍuÉMúÉxÉ Mä cÉUhé, nÉqÉÍZÉ ÍÉÉOMüMüÉU- pÉÉUíÉÍSÒ WúZcÉÍSi, eÉrÉZÉMüU nÉxÉÉS, WúUMúWhé nÉqÉÍ, sÉqÉÍÍÉÉUÉrÉ sÉÉSÉ |
9. ÍWdSÍ Mä AÍrÉ ÍuÉkÉÉLÁ : LMüÉMüð, AÉiqÉMüjÉÉ, eÉÍuÉÍÉÍ, rÉÉSÉÉ xÉÍWúré |

HC-2 **xÉÉqÉÉÍrÉ pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÉÍÉ**

nÉÉOúÉÇiqÉ :

1. xÉÉqÉÉÍrÉ pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÉÍÉ- pÉÉWÉÉ AÉú pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÉÍÉ: pÉÉWÉÉ Müð nÉÉUpÉÉWÉÉ, xuÉÁné AÉú AÍpÉSÉæÉhé, pÉÉWÉÉ EinÉÍÉ ÍxÉkSÉqÉ, pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÍÉ Mä nÉMüÉU xÉÉqÉÉÍrÉ, uÉhÉÍÉÉiqÉMü, LMü- MüÉÍSÉMü, oÉWúMüÉÍSÉMü, íÉSÉÍÉÉiqÉMü, urÉÍÍÉUAMüð, kuÉÍÍÉ ÍuÉYÉÉÍÉ, AjÉÍ ÍuÉYÉÉÍÉ uÉÉYrÉ ÍuÉYÉÉÍÉ, zoS ÍuÉYÉÉÍÉ, |
2. pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÉÍÉ AÉú urÉÉMüJhÉ, pÉÉWÉÉ Müð EinÉÍÉ, pÉÉWÉÉ nÉÉUuÉÍÉÍÉ Mä MüÉUhé, pÉÉWÉÉ ÍuÉYÉÉÍÉ Mä AkrÉrÉÍÉ Müð ÍSzÉÉLÁ - uÉhÉÍÉÉiqÉMü, LÍúWúÍxÉMü AÉú íÉSÉÍÉÉiqÉMü |

xuÉÉ nÉcúréÉ, xuÉÉ luÉYÉÉÉ (kuÉÉÉ luÉYÉÉÉ) MiÉ xuÉÁné AÉÉ zÉÉZÉÉLÉ, uÉÉafÉ AuÉrÉuÉ AÉÉ EÍÉMá MuÉrÉ, xuÉÉ MiD AuÉkÉÉUHÉ, xuÉÉÉÉ MiÉ uÉaÉMuUHÉ, xuÉÉ nÉUuÉÉÉÉ, ,

3. Áné luÉYÉÉÉ – Áné nÉcúréÉ MiÉ xuÉÁné AÉÉ zÉÉZÉÉLÉ ÁlnÉqÉ MiD AuÉkÉÉUHÉ AÉÉ pÉS, qÉÉü – AÉó® , AjÉSzÉÉi AÉÉ xÉqÉÉSzÉi, ÁlnÉqÉ Mä pÉS AÉÉ néMuÉrÉi (nÉcúréÉ) |
4. uÉÉYrÉ luÉYÉÉÉ – uÉÉYrÉ MiD परिभाषा, AuÉkÉÉUPTA, uÉÉYrÉ Mä pÉS |
5. AjÉi luÉYÉÉÉ – AjÉi MiD AuÉkÉÉUHÉ, zÉoS AÉÉ AjÉi MiÉ xÉqÉÉ, AÍÉMuÉjÉÉÉ, AjÉi nÉUuÉÉÉÉ |

xÉWÁrÉMu nÉkÍÉMÉ :

1. pÉÉwÉ luÉYÉÉÉ – Qü. pÉÉÉÉÉÉjÉ lÉuÉÉUÍ
2. xÉqÉÉÍrÉ pÉÉwÉ luÉYÉÉÉ – oÉÉóÉÉqÉ xÉYxÉÉÉ
3. pÉÉwÉ luÉYÉÉÉ LuÉc pÉÉwÉ zÉÉxÉ – Qü. MuÉnsÉSaÉ lÉuÉÉÍ
4. AÉkÉÉMu pÉÉwÉ luÉYÉÉÉ – MánÉZÉMu ÍxÉWü cÉÉÉÉÉ xÉWÁrÉ
5. pÉÉwÉ luÉYÉÉÉ MiD pÉqÉMuÉ – SaÉÉÉÉjÉ zÉqÉÉ

HC-3 lWdSi pÉÉwÉ MiÉ CÍÉWÁxÉ

nÉÉoÉÉcúqÉ :

1. pÉÉwÉ MiD LáÍÉWÁÍxÉMu néx pÉqÉ: xÉqÉÉU MiD pÉÉwÉAÉÉ Mä uÉaÉÍMuUHÉ Mä AÉkÉÉU, néÉcÍÉÉ pÉÉuÍÍrÉ AÉrÉi pÉÉwÉ – uÉÉSMü AÉÉ sÉÉMuMu xÉqÉMuÉ AÉÉ EÍÉMuD luÉZÉÉLÉ qÉkrÉMuÉÍÉÉÉ pÉÉuÍÍrÉ AÉrÉi pÉÉwÉLÉ néÉÉÍ, néÉMuÉ, zÉÉxÉÉÍ, AkÉqÉÉÁkÉÍ, qÉÉÁkÉÍ, AnÉpÉqÉ AÉÉ EÍÉMuD luÉZÉÉÉÉLÉ | अट्टुÍÉMu pÉÉuÍÍrÉ AÉrÉi pÉÉwÉLÉ AÉÉ EÍÉMuÉ uÉaÉÍMuUPT, luÉZÉÉÉÉLÉ |
2. lWdSi MiÉ pÉÉÉÉÉÉMu luÉxiÉÉU: lWdSi MiD EnÉpÉwÉÉLÉ, néÉqÉÉÍ lWdSi, néÓÉÍ lWdSi, uÉÉxjÉÉÍÉÍ, lóÉWÁUÍ, néWÁQü AÉÉ EÍÉMuD oÉÉÉÍrÉÉ |
3. lWdSi pÉÉwÉ MiÉ ESpÉuÉ AÉÉ luÉMiÉxÉ: néÉcÍÉÉ MuÉÉ: qÉkrÉMuÉÉ AÉÉ AkÉÉMu MuÉÉ |
4. lWdSi MiÉ zÉoS xÉqÉWü xÉÉÁÉaÉÉÉ nÉUcúré, íÉixÉqÉ, íÉpSuÉ, SzÉÉ AÉÉ luÉSzÉÍ |
5. ÍÉnÉÍ: EínÉÉÍ, luÉMiÉxÉ, oÉÉqWü, ZÉUÉÉÍ, SaÉÍÉÉÁUÍ ÍÉÍnÉrÉÉ SaÉÍÉÉÁUÍ ÍÉÍnÉ MiD uÉÉÉÉÍÉMuÉÉ |

xÉwÁrÉMü nÉkÍEMq :

1. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ MüÉ ESpÉwÉ AÉwÉ ÌuÉMuÉxÉ - Qñ. pÉÉsÉÉÍÉÉjÉ ÌíÉuÉÉuÍ
2. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ MüÉ CÌíÉWÁxÉ - Qñ. kÉÍUqSì uÉqÉÉí
3. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ AÉwÉ ÍsÉnÉÍ MüÉ LÁxÉWÁÍxÉMu ÌuÉMuÉxÉ - xÉíRÉÍÉÉuÉrÉhÉ ÌqSÉnÉÉPü
4. ÌWdSÌ ESpÉwÉ, ÌuÉMuÉxÉ AÉwÉ ÁnÉ - Qñ. WWSÁÉ óÉVWÍ
5. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ MüÉ EaÉqÉ AÉwÉ ÌuÉMuÉxÉ - Qñ. ESrÉ ÍÉÉuÉrÉhÉ ÌíÉuÉÉuÍ
6. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ MüD pÉÓqÉMuÉ - Qñ. ÍzÉuÉMñqÉÉU nÉxÉÉs uÉqÉÉí
7. ÌWdSÌ pÉÉwÉÉ - Qñ. pÉÉsÉÉÍÉÉjÉ ÌíÉuÉÉuÍ

SC-1 AÉkÉÍEMü ÌWdSÌ MüÉurÉ

1. MüÉqÉÉrÉÍÉÍ (ÍcÉqÉÉ, AÉzÉÉ, 'É®É AÉwÉ CQñ) - eÉrÉzÉÉMu nÉxÉÉs
2. íÉÉuÉnÉjÉ - xÉÍUqSÉÉÍÉqS nÉgÉ
3. UÉaÉ ÌuÉUÉaÉ - xÉÍÉMuÉqÉ ÌqSÉnÉÉPü 'ÌíÉuÉsÉÉ'

AjÉuÉÉ

ÌWdSÌ EnÉÍrÉxÉ xÉÍWÁrÉ

1. ÍcÉqSÉsZÉÉ - pÉaÉuÉíÉÍcÉUhÉ uÉqÉÉí
2. SÒZÉ qÉÉcÉÍÉ - ÍÉaÉÉÉÉÉÉ
3. nÉcÉnÉÍÉ ZÉqÉa sÉÉsÉ ÌSuÉÉUq - EvÉÉ ÌnÉÉÉqóÉsÉ

SC - 2 MüWÁÍÉÍ xÉÍWÁrÉ

nÉceCúqÉ:

1. AÉkÉÍEMü ÌWdSÌ MüWÁÍÉÍ xÉ. ÌSÍÉpÉU nÉxÉÉs
2. ÍÉD xÉSÍ MüD nÉWicÉÉÍÉ - qÉqÉÍÉÉ MüÍsÉrÉÉ

Ajéúé

ÌWÌSÌ efiúéíé xéíwáé

Aéúéúé qéíxéwáé ÌúéwhéńńéééMú

Elective xéqéííé ÌWÌSÌ Aéú aéké-1

1. urééMúhé – xéqéé, xéúéíééqé, ÌúéZéúhé, ÌCúíéé, Íséqé, uécéíé, MüMú

2. MüWáíéí xéqéwá

MüWáíéí LMéSzéí – xéç Széújé Aéáéé

3rd semester

HC 1 pÉUíííré MüúrZÉÉxŞÉ

nÉÉÓéÇúqÉ :

1. MüúrZÉÉŞÉ Müé IÉÉqÉMúHé – pÉUíííré MüúrZÉÉxŞÉ MüĐ néUqÉÚÉ |
2. MüúrÉ – sÉæhÉ, MüúrÉ – WáÉŸ MüúrÉ – néÉÉæÉÍÉ, MüúrÉ MüĐ néUppÉÉWÉÉ |
3. MüúrÉ Mä İuÉİuÉKÉ Âné, qÉWÁMüürÉ İuÉÍÉRÉMü pÉUíííré qÉÉİrÉÍÉÉLÉ, ZÉQ MüúrÉ, qÉÉİüMüMüúrÉ |
4. MüúrÉ Müé uÉİaÉMúHé ÍúrÉMüúrÉ AÉŸ SÖzrÉMüúrÉ |
5. pÉUíííré MüúrÉ xÉÉŞÉrÉ – UxÉ, ASÉMüÉ, kuÉİÍÉ, UÍİÍÉ, uÉÇÉÉÉü, AÉÇÉÍrÉ Müé uÉZÉÉÉ AkrrÉÍÉ |

xÉWúrÉMü néKÍÉMŞ :

1. pÉUíííré MüúrZÉÉxŞÉ MüĐ néUqÉÚÉ – Qđ. İÉaÉÍSi
2. İWđSİ MüúrZÉÉxŞÉ – Qđ. pÉaÉİUjÉ İqÉ´É
3. MüúrÉ Mä Âné – Qđ. aÉŞÉÉóÉÚÉrÉ
4. pÉUíííré MüúrZÉÉxŞÉ – rÉÉaÉÍSi néaÉÉné İxÉŸü
5. pÉUíííré AÉŸ néÉŸÉÍrÉMüúrÉ İxÉÉÉqÉ – Qđ. aÉhÉnÉİÍÉ çÉİSİ aÉŸÍÉ
6. pÉUíííré AÉŸ néÉŸÉÍrÉMüúrZÉÉxŞÉ – xÉpÉÉnéÍÉİ İqÉ´É

HC-2 İWđSİ néŞÉMüÉUÍÉÉ

nÉÉÓéÇúqÉ :

1. néŞÉMüÉUÍÉÉ – AjÉİ, néUppÉÉWÉÉ, néŞÉMüÉUÍÉÉ Müé AÉSZÉİ AÉŸ ESSzrÉ, néŞÉMüÉUÍÉÉ MüĐ İuÉZÉaÉÍÉÉ, xÉÉİWúrÉ AÉŸ néŞÉMüÉUÍÉÉ Mä İuÉİóÉ³É Âné |
2. İWđSİ néŞÉMüÉUÍÉÉ Müé ESrÉ AÉŸ İuÉMüÉxÉ – ESpÉúÉMüÉŞÉ (1862 xÉa 1884), İuÉMüÉxÉMüÉŞÉ (1885 – 1974), eÉÉaÉUÉhÉMüÉŞÉ (1885 xÉa 1919), ÇüÉÇİÉMüÉŞÉ (1920 xÉa 1947), İÉuÉİİÉqÉÉhÉMüÉŞÉ (1948 xÉa 1974), uÉqÉÉİÉMüÉŞÉ (1975 xÉa AoÉİÉMü) |

3. İWİSİ Mā nēqēZÉ xēqēSMü- rēñēsİMüzēñ ÷ēV'sÉ, pēēuİēSİ WİUŋİSİ, oēēsēqēMİS aēñİÉ, nēēēñÉ İÉUērēñÉ İqē ´É, oēēōñ İuēwhēñ nēUēQMu, qēēİuēU nēōēēs ²uēSİ, nēqēcē\$, kēqēuēU pēēuİēİ, AŋēāÉ, İuē±ēİİuēēxÉ İqē ´É |
4. xēqēSSēİÉ Mā aēñÉ, ´ēñēİ Aēñ Muērēİ nē®İİÉ
5. xēqēSİÉ Mūsē Mā xēqēİrē İxē®ēİÉ- zēñēMü, AēqēZÉ |
6. xēqēSİMūrÉ, İTüçÉU, ÈUnēēDİqē Aēñ uēēİēİ |
7. nē²xÉ< É, İuēŋēñÉİÉ, MİēÖñÉ |
8. CsÉYÖñİÉMu İqēİQēē Mü nēSēMüēUİÉÉ- UñQēē SÜSzēİÉ, CQWİÉDü nēSēMüēUİÉÉ |

xēWİrēMu nēkİēMq :

1. İWİSİ nēSēMüēUİÉÉ İuēİuēKÉ Aērēqē – uēSñēēñÉ uēSMü
2. İWİSİ nēSēMüēUİÉÉ ESpēuē Aēñ İuēMüēxÉ – AeñÉ çēuWİÉ
3. İWİSİ nēSēMüēUİÉÉ – MāñhÉ İōēWāU İqē ´É
4. pēēuİēİrē nēSēMüēUİÉÉ : MūsÉ AfeÉ Aēñ MūsÉ – Qñ. xēñzÉ aēāēqē
5. xēqēcēēU nēSēē Mİē ÇİēWāxÉ – AçōēMüē nēōēēs uēēēñēñİ
6. İWİSİ nēSēMüēUİÉÉ nēqēcē\$ Aēñ WqS – U;ēēMu nēēQēÉ

HC - 3 zēēkÉ nēuēİkÉ

nēōēñēçİqē :

1. zēēkÉ Yrē Wē Ajİ, İuēİpē³É İuēSāēİēē\$ ²ēU Sİ aēD nēēUpēēēLÄ |
2. EŠ İzēēÉ Mā ²ēSÉ qē\$ zēēkÉ Mİē nēēSÉ Aēñ qēWāuÉ |
3. nēēMüsñēİÉÉ, MūsñēİÉÉ, İuēñēUİÉ MūsñēİÉÉ Aēñ nēēUMüsñēİÉÉ Mİē qēWāuÉ, nēēMüsñēİÉÉ Mā İuēzēāÉ xēSpēİ qē\$ EŠ İzēēÉ qē\$ ExēMuD EnērēēāēİÉÉ |
4. zēēkÉ Mā nēMuēU- uēŋēēİİēMu Aēñ xēēİWāİrēMu zēēkÉ qē\$ AqēU, xēēİWāİrēMu zēēkÉ Mā İēİuÉ |
5. xēİrÉ Aēñ İējrē qē\$ AqēU- xēēqrēİÉÉ Aēñ İuēñēqēİÉÉ |
6. xēēİWāİrēMu zēēkÉ Mā İuēİōē³É nēMuēU – İuēŋēēİÉ Aēñ xēēİWāİrēMu ²ēSÉ qē\$ AqēU |
7. zēēkÉ Aēñ xēēİWāİrēMu AēsēēçİÉÉ- zēēkÉ Mā ²ēSÉ qē\$ xēēİWāİrēMu AēsēēçİÉÉ Mİē qēWāuÉ |
8. zēēkÉ xēqōēkēİ İuēñērÉ çērēİÉ |

9. **íÉÉíÉÉiqÉMü zÉÉkÉ MüÉ xuÉÁné |**
10. **zÉÉkÉ Mü Mä AÉúÉzrÉ Mü aÉÉÉ |**
11. **zÉÉkÉ néÉÉÉ MüD néxiÉÉÉ |**
12. **qÉÉaÉSzÉ Mü MüD ÉÉÉíÉÉ, zÉÉkÉ Mä ÍsÉL qÉÉaÉSzÉ Mü MüÉ qÉWúÉ |**

xÉWúÉ Mü néxiÉÉÉ :

1. **xÉÉíWúÉ Mü AíÉkÉÉÉÉ Mä AÉrÉÉÉ - Qú. UuÉíSúÉÉÉ ÉúÉÉxiÉúÉ**
2. **zÉÉkÉ néúÉíKÉ - Qú. ÍuÉíÉrÉÉÉWúÉ zÉÉÉí**
3. **ÍWúSÍ zÉÉkÉ íÉÉ MüD Áné-UzÉÉ - qÉÉWúÉ xÉWúÉsÉ**
4. **zÉÉkÉ néxiÉÉÉ - ÉqÉÉ néíQúÉ**

SC-1 xÉqÉ MüÉsÉíÉ ÍWúSÍ MüÉurÉ

1. **AÉúÉÉÉÉ píí LMü éfaÉWú Wú- qÉÉsÉzÉ QúÉUÉsÉ**
2. **WúÉ oÉÉÉU Wú- Qú qÉÉÉí**

AjÉúÉÉ

xÉqÉ MüÉsÉíÉ ÍWúSÍ EnÉíÉÉxÉ

1. **xÉÉá cÉÉzÉÓá- xÉúÉúÉU SrÉÉsÉ xÉYxÉáÉÉ**
2. **íÉixÉqÉ- UÉÉí xÉPú**

SC -2 ÍWúSÍ ÍíÉóÉÉÉ xÉÉíWúÉ

néŠ CúqÉ
sÉísÉíÉ ÍíÉóÉÉÉ .MäxÉúí MúqÉÉU

AjÉúÉÉ

ÍWúSÍ LMüÉ Mü xÉÉíWúÉ

néŠ CúqÉ
 LMüÉ MüD ÍÉrÉa néúÉíÉa qÉÉrÉÉ ÍxÉQú
 MüsÉÉnéÉí LMüÉ MüD xÉÉ ÍuÉÉnéÉsÉ ÍxÉQú

Elective:

खैरुल्लाह अली अली - 2

1. मेशे सैजे, अली

2. लमुतु

खैरुल्लाह अली - ओ. खैरुल्लाह अली

4th semester

HC-1 **नैर्णैरि मुरैरैरै**

नैरैरैरै :

1. **मैरैरैरै** |
2. **AUXiENMiE luEUcEIE IXE®EQE** |
3. **सैरैरैरैरै: Mुरैरै qEESiE ifiuE, xufcNGSiEUUES, qEIEAUZSfAHEवाद, qEYxEUUES** |
4. **AED.L.EUCQOxte MiE Mुरैरै IXE®EQE** |
5. **ऊरैरैरैरै AİpurtEIEEUUES** |
6. **xEQCEIEUES, E'UXEQCEIEUES, AEkEMMUEE, E'EUAEkEMMUEE, İUZEQIEUES, AİxiEUUES** |
7. **MisEE, MisEE Mä İSEL** |

xEREMU nEKIMŞ :

1. **pEUirE AEM nEirEMurE IXE®EQE- Qİ. ahenEIE cEİSi aEIE**
2. **pEUirE AEM nEirEMurEzEXŞE - xEPEntIEİ İqE'E**
3. **nEirEMurE Mä IXE®EQE- zEQIExUEAnE aEIE**
4. **nEirEMurEzEXŞE- Qİ. SİSİ İEjE zEQEİ**
5. **nEirE xEWURÉAsEIEIE - Qİ. sİSİEKU aEIE**
6. **nEirE xEQİE AEM AnE-UzEE - Qİ. nEENÉ İEUÉrhE OQhE**
7. **E'EUAEkEMMUEE AEM E'UXEQCEIEUES - xEKİZE nCEEMİ**

HC 2 **qEKrEMİSIE İWASİ Mुरैरै**

नैरैरैरै :

1. **MioEU - WeEUİ nEES İZUSİ(161 xE200)**
2. **İEİXESE - UEQCEUİqEIEIE (E'EMIEQ)**
3. **xESXE - pEQUaEİIE xEU (1 xE50 nS)**
4. **eEREXEİ - İEaqEİİ İURÉAE ZEHQİ**

xÉWúRÉMü nÉkíEMq :

1. aÉÉakúÉÉqÉi iÉÉÉxÉiSÉxÉ – luÉpúÉiÉÉjÉ nÉxÉÉS lqÉ´É
2. aÉÉakúÉÉqÉi iÉÉÉxÉiSÉxÉ – UÉqÉcÉiSi zÉV´sÉ
3. aÉÉakúÉÉqÉi iÉÉÉxÉiSÉxÉ – Qñ. qÉÉiÉÉ nÉxÉÉS aÉniÉ
4. xÉÜSÉxÉ – Qñ. ofÉÉpúÉU uÉqÉÉi
5. xÉÜSÉxÉ – UÉqÉcÉiSi zÉV´sÉ
6. xÉÜSÉxÉ xÉÉiWúRÉ – cÉiSpÉÉiÉ UÉuÉiÉ
7. MüÉiU – xÉqÉÉ. WiÉÉÉU i nÉxÉÉS l²SÑi
8. xÉqÉ MüÉiU – UÉqÉMüqÉÉU uÉqÉÉi
9. MüÉiU lqÉqÉÉxÉÉ – Qñ. UÉqÉcÉiSi liÉuÉÉU
10. lWlSi Mä nÉÉcÉiÉ nÉiÉiÉkÉi MüuÉ – xÉuÉpúÉSrÉÉsÉ xÉYxÉiÉÉ
11. nÉSqÉÉuÉiÉ xÉSpÉi MüÉzÉ – sÉiSÉiÉ zÉV´sÉ

HC- 3 sÉaÉli zÉÉkÉ nÉqÉÉ

SC 1 pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ

1. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ MüÉ xuÉÁnÉ
2. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ Mä AkRÉrÉiÉ MüÜ xÉqÉxRÉÉLÆ
3. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ qÉÉ AÉeÉ Mä pÉÉUiÉ MüÉ loÉqÉ
4. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ qÉÉ pÉÉUiÉiRÉ qÉÉiRÉiÉÉAÉÉ MüÜ xÉqÉxRÉÉLÆ

nÉŠ nÉkíEMü

nÉuÉi .qÉÉÉ LxÉ. LsÉ. ofÉMmÉÉ

आधुनिक भारतीय कविता – अवधेशनारायण मिश्र और नंदकिशोर पाण्डे
(तेलगु, बंगाली, मराठी, राजस्थानी)

WirÉuÉSÉÉ –qÉÉÉ laÉUÍzÉ MüÉiÉÉQü

xÉWúRÉMü nÉkíEMq

1. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ – sÉqÉiMüÉqÉ nÉÉQüRÉ AÉü nÉqÉsÉÉ AuÉxjÉi
2. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ – ofÉÉiMüzÉÉü nÉxÉÉS lÉqÉü
3. pÉÉUiÉiRÉ xÉÉiWúRÉ – eÉaÉiSzÉ rÉÉSuÉ

Ajéúé

ÌWàSÌ Àsèéàííé

nèéOufáúqé :

1. Àsèéàííé Müð nêéUpééwéé, íéíué, xufÁné, néMúéU, ÌWàSÌ Àsèéàííé Müé ESpéúé Àéú Ìuémúéxé
2. ÌWàSÌ Mā nêééúé Àsèéàííé Mü- Àééééú UéqééíSì zéúv sé, WíééúíntééS ÌúéúSì, Qú. ÍéááSì, ÍééqéúéU Íxéúú |

xéwáéúé nêéíémé :

1. ÌWàSÌ Àsèéàííé Müé Ìuémúéxé - Qú. ÍéíSìMúéééú Íéúf sé
2. ÌWàSÌ Àsèéàííé : ESpéúé Àéú Ìuémúéxé - péáúéíéxufÁné Íqé 'é
3. ÌWàSÌ Àsèéàííé Müé Ìuémúéxé - Qú. qéZééíéSééSé zéqééí
4. ÌWàSÌ Àsèéàííé - Qú. Ìuémúééjé ÍééééPú
5. ÌWàSÌ Àsèéàííé Müð ofíxéúéíç xéSì - Ìéqééé eéé

SC- 2 xéqémúééííé ÌWàSÌ xééúwáé

1. ÚWáé néU Úbéú- MüéZéííéjé Íxéúú
2. ÌMúíéíéá néZíé MüÁé - qéqéíé MüéíSééé
3. qéééúéí - péíwqé xééWáéí

Ajéúé

ÌWàSÌ Müéúéé ÍééOúú

1. AÍKéé réúé - kéqéúéíU pééúíéí
2. ZéhQú ZéhQú ÁÍáíé - ÌSìúéMú UqééZé

** ** *